جمعیت روز گذشته در عراق بی‌سابقه بود، آنقدر که نه‌رسانه‌های جریان مقاومت که برخی منابع غربی مجبور به اعتراف شدند. سی‌ان‌ان که این روزها در عراق خیلی فعال شده و حتی اولین رسانه‌ای بود که توانست خود را به محل الاسد برساند و اجازه حضور در این پایگاه آمریکایی بعد از هدف قرار گرفتن توسط موشک‌های ایرانی را به دست آورد، روز گذشته دو اعتراف مهم کرد؛ اول اینکه جمعیت حاضران در بغداد نه‌تنها بی‌نظیر بوده که حتی بیشتر از آن تصوری بوده که کارشناسان از آن داشته‌اند و دوم اینکه «رور سردار سلیمانی و ابومهدی المهندس نهایتا کاری را به آنجایی رسانده که آمریکایی‌ها مجبور می‌شوند دیپلماسی خجالت‌آور» را تجربه کنند و به حضور نظامی خود در عراق خاتمه دهند. حق واقعه را شاید آن رسانه‌هایی ادا کردند که برای توصیف اتفاق دیروز از واژه «زلزله» استفاده و آن را به‌عنوان یک نقطه‌عطف در تاریخ سیاسی عراق توصیف کردند؛ جمعیتی که به‌ازدعای منابع مختلف بیش از یک‌ونیم میلیون نفر بودند روز گذشته با محوریت مخالفت با آمریکا و البته ملی حول اخراج نظامیان این کشور به میدان آمدند، هرچند رسانه‌های عمدتا عربی تلاش کردند بگویند که جمعیت دیروز صرفا هواداران مقتدی صدر بودند، اما واقع ماجرا این بود که از شیعیان تا اهل تسنن و از لیبرال‌ها تا سیحیان کلدانی همه آمده بودند تا بگویند به‌ظاهر امنیتی که آمریکا بخواهد با جنایت برای آنها پدید آورد، راسی خواهند، وقتی دیروز سران قبایل و عشایر سنی عراق میان تظاهرات کنندگان دیده می‌شدند، خیلی‌ها به یاد آن اظهارنظرهایی افتادند که بزرگان طوایف عراقی در جریان تشییع پیکر شهدای مقاومت بیان می‌کردند، برای مانک است که میهمان‌مان را بکشند، حالا معلوم می‌شود که شهدای مقاومت اگرچه فقدان‌شان سخت است، اما با خون‌شان چه تاثیر عمیقی بر شرایط سیاسی و اجتماعی کشورهای منطقه ازجمله عراقی گذاشتند که سالیان سال بود این چنین مردمش بر یک امر متفق نشده بودند؛ شهدایی که در ایام حیات‌شان ضدیت با آمریکا و گروه‌های دست‌پرورده آن مثل داعش را وارد یک فاز بزرگ نظامی کردند و البته موفقیت‌هایی هم به دست آوردند، در کام نهایی و با شهادت خود، آن جنبش عمدتا نظامی را تبدیل به یک مطالبه بزرگ اجتماعی کردند تا نه‌تنها داعش که حالا همه مردم مطالبه خروج آمریکا از منطقه را هم داشته باشند.

اتحاد در مواجهه با آمریکا

همبستگی دیروز مردم عراق در خروجس مواجهه با آمریکا که حتی باعث شد آن دسته از کسانی که ماه‌های گذشته را در تجمعات معیشتی و ضدفساد حضور داشتند، دست از اعتراض کشیده و به خیل عظیم جماعات ضدآمریکایی بپیوندند، به‌واقع دلیل اصلی تیترهای رسانه‌های نزدیک به سعودی بود که تلاش می‌کردند از حیات و گستردگی تظاهرات ضدفساد در ماه‌های اخیر و درگیری آن گروه از مردم با دولت مرکزی تیتر بزنند و سخن بگویند. این طرف اما هدایت کنندگان تظاهرات آنقدر به دنبال وحدت بودند که حتی مسیر حرکت خود در تظاهرات را به گونه‌ای تنظیم کردند که خشه‌ای به اعتراضات ضدفساد وارد نیاید و نگویند کاین دور مقابل هم هستند، هدایت کنندگان راهپیمایی ضدآمریکایی حتی مسیری متفاوت را در بغداد انتخاب کردند تا به واقع همه اهداف عالی مردم عراق را ذیل وحدت جمع کنند و مسیر واحدی را توام‌ان بپیمایند.

پاسخ سنگین به پمپئو

مایک پمپئو عصر روز پنجشنبه سوم بهمن بیانیه جالب‌توجهی را منتشر کرد و در آن حرف‌های عجیبی زد. او که تلاش می‌کرد نمایشی از محبوبیت آمریکا را به اجرا درآورد، اظهار کرد: «به‌رغم آنچه برخی جاها ممکن است بخوانید که مردم برخی کشورها آمریکا را دوست ندارند، هرجا که می‌روم عشقی عمیق به کشورمان را می‌بینم. رژیم ایران پرچم آمریکا را بر زمین می‌کشد تا مردم از روی آن رد شوند، اما حقیقت ماجرا این است که مردم از قدم گذاشتن روی آن خودداری می‌کنند، کمتر از ۲۴ ساعت بعد اما وزیر امور خارجه ایالات متحده شاید سنگین‌ترین پاسخ ممکن را از عراقی‌ها دریافت کرد و دید که نه در تهران و دیگر شهرهای ایران، که در بغدادی که تا چند سال نهایتا شهر بسیار مردم با وحشت نام آمریکا و سربازانش را بر زبان می‌رندند، حالا هم به‌صورت میلیونی علیه آمریکا به خیابان می‌آیند، هم از روی پرچم این کشور را می‌روند و هم پرچم ایالات متحده را در چند گیلومتری سفارت و پایگاه‌های نظامی‌شان به آتش می‌کشند.

ناگفته نماند برخلاف آنچه در رسانه‌ها جا افتاد، دیروز علاوه‌بر وجه ضدآمریکایی که اصلی‌ترین محور تظاهرات و شعارهای مردمی بود، مردم مطالبه دیگری هم داشتند و آن مواجهه با همه کشورهای متحد آمریکا در منطقه ازجمله رژیم صهیونیستی و سعودی بود. پرچم‌های رژیم صهیونیستی در کنار آمریکا دیروز به آتش کشیده شدند و جمع بزرگی از مردم هم در میان تظاهرات روی بالاکارد هایشان نوشتند و هم در فضای مجازی آن را به اصطلاح ترند کردند که «ترامپ، اینجا عربستان سعودی نیست، ملی تاکید کنند.»

از مرجعیت شیعی تا رهبران مسیحی

وجه مهم اعتراضات روز گذشته، همراهی گروه‌های مختلف مذهبی در عراق بود. اول از همه مرجعیت عراق به میدان آمد. احمد الصافی، نماینده آیت‌الله سیستانی، در خطبه‌های نمازجمعه کربلا با حمایت از اتفاق نظر مردم عراق گفت: «احترام به حاکمیت ملی و استقلال سیاسی عراق ضروری است.» وی در خطبه‌های نمازجمعه با حمایت از اینچنین تظاهرات مسالمت‌آمیزی گفت: «شهروندان، آزادی کامل دارند تا خواست خود را به شیوه مسالمت‌آمیز بیان و بر لزوم حفظ حاکمیت ملی تاکید کنند.»

بعد از نماینده آیت‌الله سیستانی، «ربان الکلدانی»، دبیرکل جنبش مسیحی «بابلیون» بود که اظهارنظر کرد. او گفت: «تمام اقشار مردم عراق امروز علیه حضور آمریکایی‌ها قیام کردند. مردم راه مسالمت‌آمیز را برای اخراج آمریکایی‌ها انتخاب کردند اما تمام گزینه‌ها روی میز است.» از مهم‌ترین اتفاقات دیروز، حمایت اهل تسنن عراق از این حرکت ضدآمریکایی بود. «شیخ خالد عبدالوهاب الملا»، رئیس مجمع علمای اهل تسنن عراق با انتشار توئیتی از تظاهرات روز جمعه حمایت کرد و نوشت: «خروج آمریکا از عراق و منطقه یک واجب عرفی و شرعی است، چراکه حضورش باعث فتنه و غارت ثروت و فساد فاسدان می‌شود. روز جمعه همگی شعار «نه به آمریکا» و «آری به عراق آزاد» سر خواهیم داد.»

نهایتا در کنار همه اینها، مقتدی صدر یکی از رهبران سیاسی مردم عراق بود که با مواضعی بسیار ضدآمریکایی نسبت به انتشار یک برنامه هفت‌بندی برای خروج آمریکا از عراق اقدام کرد؛ بیانیه‌ای که به‌دلیل پشتوانه نظامی جنبش نزدیک به مقتدی صدر احتمالا با واکنش‌های قابل تاملی از سوی آمریکایی‌ها مواجه خواهد شد. برای مثال او در این بیانیه گفته بود: «در گام اول باید تمامی پایگاه‌های نظامی آمریکا در عراق بسته شود، سپس مقر شرکت‌های امنیتی آمریکا بسته، و به فعالیت آنها در عراق پایان داده شود.» او همچنین تاکید کرده بود حریم هوایی عراق روی پرواز هواپیماهای جنگی و اطلاعاتی آمریکایی‌ها شامل ممنوعیت کامل شود، همچنین تمامی توافقنامه‌های امنیتی آمریکا ملغی شود.

صدرالحسینی کارشناس مسائل غرب آسیا:

جامعه عراق در مطالبه خروج نظامیان آمریکایی یکصداست

سیدرضا صدرالحسینی، کارشناس مسائل غرب آسیا با اشاره به تظاهرات روز جمعه مردم عراق در تحلیل ابعاد این حضور میلیونی به «فرهیختگان» گفت: «آمریکایی‌ها تصور می‌کردند منطقه‌ای بکر با نفت قابل توجه، آب فراوان و موقعیت ژئوپلیتیک مناسب را برای همیشه تصرف کرده‌اند، اما در ماه‌های اخیر پارلمان عراق به صورت رسمی خارج کردن نیروهای آمریکایی از عراق را در دستور کار قرار داد و این موضوع را از تصویب گذراند.»

او افزود: «این مطالبه به دلایلی که بخش قابل توجهی به اختلاف قومیتی در عراق مرتبط می‌شود تا قبل از شهادت فرماندهان جبهه مقاومت به نتیجه نرسیده بود اما پس از شهادت حاج‌قاسم سلیمانی و سردار مجاهد ابومهدی المهندس ورق برگشت و بعد از این حادثه، پارلمان عراق با اکثریت آرا مصوبه خروج نیروهای آمریکایی از عراق را به تصویب رساند و بلافاصله دولت آقای عادل عبدالمهدی این موضوع را به سفیر واشنگتن در عراق ابلاغ کرد.» صدرالحسینی ادامه داد: «بعد از فرایندهای قانونی عادل عبدالمهدی این مساله را از دولت آمریکا درخواست کرد اما آمریکایی‌ها برای کارشکنی در این مسیر درصدد ایجاد اختلاف بین اقوام و اقشار و احزاب و طایف مختلف عراقی برآمدند، این کارشناس مسائل منطقه با بیان آنکه راهپیمایی امروز در عراق به‌عنوان یک روز ملی در تاریخ عراق باقی خواهد ماند، خاطرنشان کرد: «دلیل این موضوع آن است که دیروز همه اختلافات صوری و واقعی در عراق کنار گذاشته شد و همه برای خروج آمریکایی‌ها یکصدا قرار دادند و به این شکل به صورت کاملا قانونی و مشروع این کشور آمدند.» او اضافه کرد: «با توجه به مضمون شعارها، نوشته‌ها و بیانیه‌هایی که از عراقی‌ها شنیده شد، یکپارچگی و همراهی همه گروه‌ها و جریانات سیاسی، اجتماعی و مذهبی عراق قابل مشاهده است و این بیانگر آن است که اقشار مختلف جامعه عراقی پشت مصوبه پارلمان این کشور قرار گرفته‌اند.»

صدرالحسینی گفت: «در کنار خطبه‌های نمازجمعه این هفته که مرگرفته از مواضع مرجعیت بود، به نظر می‌رسد مردم به‌عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های قدرت در عراق توانستند حضور خود را به گونه‌ای در چشمان آمریکایی‌ها به نمایش بگذارند که قطعا وقتیکه آمریکایی‌ها می‌توانند نسبت به این تحول بزرگ بی‌تفاوت باشند.»

این کارشناس مسائل بین‌الملل در ادامه تصریح کرد: «به‌طور حتم آمریکایی‌ها سعی خواهند کرد به شیوه‌های مختلف با دروغ‌پراکنی، جنگ‌روانی، تهدید و تحریم‌های یک‌جانبه، این مصوبه و حرکت مردم را در هاله‌ای از ابهام فرو ببرند اما باتوجه به آنچه امروز در صحنه عراق دیده شد، آمریکایی‌ها محبور هستند با سر و صورت خونین از عراق خارج شوند، چراکه هیچ رقابت مقاومت در عراق که سوابق طولانی مبارزه با صدام و آمریکا در اوایل دهه ۲۰۰۰ را داشتند به میدان آمدند و تصمیمی قاطع برای خروج آمریکایی‌ها دارند، او در ارزیابی طیف‌ها و سلایق مختلف حاضر در این تجمع و در مواجهه با برخی فضاسازی‌ها نظیر آنکه این جمعیت فقط درگیر زنده‌جریان‌های شیعی عراقی یا بخش‌های نزدیک به ایران بوده، توضیح داد: «باید بدانیم در کشور عراق اکثریت شیعه هستند و این موضوع مهم و غیرقابل انکار است. اما رسانه‌های نظام سلطه با توجه به تجربیاتی که در این ۴۰ سال بعد از پیروزی انقلاب داشتیم، هیچ گاه واقعیت اجتماعات مخالف آمریکا را در هیچ جای دنیا پوشش خبری ندادند. بر همین مبنا معمولا رسانه‌های وابسته به نظام سلطه و مرتجعان منطقه مسائل عراق را به صورت یکجانبه و به نحوی که منافع آنها را تامین کند، تجزیه و تحلیل کردند.»

صدرالحسینی یادآور شد که مساله اخیر و بوم‌الله بزرگ مردم عراق مستثنی از این مساله نیست، قطعا رسانه‌های نظام سلطه سعی دارند حضور میلیونی که از تمام اقشار و طوایف مردم عراق ازجمله شیعه و سنی و کرد و تمام اجزای آن همانند ایزدی‌ها و... بود را انکار کنند.

این کارشناس مسائل غرب آسیا با بیان آنکه «اگرچه اجزای مختلف تشکیل دهنده جامعه عراق، جمعیت زیادی نیستند، اما نباید فاز» با این حال همه همراه اکثریت با دو شعار استقلال عراق و خروج نظامیان آمریکا به‌میدان آمدند و هیچ استثنایی در این باره وجود نداشت.»

او با اشاره به تهدید آمریکایی‌ها مبنی بر تحریم عراق در صورت اخراج نظامیانش از این کشور و حضور مردم این کشور برای تحقق این مطالبه علی‌رغم اطلاع از تهدید پاشده خاطرنشان کرد: «آمریکایی‌ها با حضور متجاوزانه خود حدود ۱۷ سال است عراق را از مواهب خود محروم و به‌طور بی‌رحمانه‌ای عملا آن را تحریم کرده‌اند. بنابراین مردم عراق کاملا آمریکایی‌ها را می‌شناسند و می‌دانند در حوزه مسائل تحریمی کاری از دست آنها برنمی‌آید.» صدرالحسینی ادامه داد: «نکته بعدی الگوشدن جمهوری اسلامی و دیگر کشورها برای مقابله با تحریم است و این تجربه پیش چشم مردم منطقه قرار دارد. مردم عراق با سفر به ایران متوجه می‌شوند ۴۰ سال است جمهوری اسلامی با تحریم دست و پنجه نرم می‌کند ولی وضعیت ایران از نظر مسائل اجتماعی بهتر از عراقی است که تحت تحریم قرار ندارد! اما آمریکایی‌ها به‌صورت مستقیم در آن حضور دارند.» این کارشناس مسائل غرب آسیا اضافه کرد: «نکته بعدی توانمندی‌های داخلی مردم عراق از جهت کشاورزی، آب و... است که به آنها این امکان را می‌دهد که مقابل این موضوع ایستادگی کنند و از توانمندی‌های داخلی خود بهره ببرند.» او یادآور شد: «به موارد یاد شده باید این نکته را نیز اضافه کرد که آمریکایی‌ها با بیان موضوع تحریم، خود را در آینده از مواهب موجود در این کشور محروم می‌کنند. عراق به تازگی وارد بازار نفت دنیا شده و وضعیت مالی خوبی دارد و آمریکایی‌ها نمی‌توانند از بازار عراق در حوزه صنعتی، تجاری و ابنیه چشم‌پوشی کنند و مردم عراق نیز نسبت به این موضوع آگاهی کامل دارند.»

صدرالحسینی با تاکید بر دشمن‌شناسی مردم عراق با بهره گیری از تجربیات سال‌های گذشته یادآور شد در طول هفته‌های گذشته برای این راهپیمایی برنامه‌ریزی شده و مردم عراق و جریان‌های مختلف همانند حشدالشعبی توانستند نمی‌توانند از بازار عراق در حوزه صنعتی، تجاری و ابنیه چشم‌پوشی کنند و مردم عراق نیز نسبت به این موضوع آگاهی کامل دارند.»

این کارشناس مسائل بین‌الملل در تحلیل واکنش احتمالی مقامات آمریکایی، ضمن بیان آنکه واکنش آمریکایی‌ها در ابتدا انکار این بزرگی و در گام‌های بعدی ایجاد تفرقه است، توضیح داد: «قابل پیش‌بینی است که از فردا واکنش آمریکایی‌ها را در این باره با رویکرد ایجاد تفرقه و شکاف بین قومیت‌های عراقی شاهد خواهیم بود و مطمئن هستیم آمریکایی‌ها علی‌رغم ارزیابی دقیقی که از راهپیمایی داشتند آن را به یک قومیت، طایفه و مذهب خاص تقلیل خواهند داد.» او در پایان درباره چشم‌انداز تحولات حاکم بر عراق در پی این تظاهرات گفت: «براساس پیش‌بینی‌ها به نظر می‌رسد تداوم این خواسته عمومی از لسان جریان‌های مختلف می‌تواند آمریکایی‌ها را قانع کند که این راهپیمایی همگانی بوده و متعلق به جریان خاص مذهبی یا سیاسی نبوده و حضور علمای سرشناس و شاخص اهل تسنن کاملا در این موضوع تاثیرگذار خواهد بود. این موضوع به ویژه با حضور تعدادی از ساکنان مناطق کردنشین با پرچم و علائم خاص خود در مراسم روز جمعه بیش از هرچیز حائز اهمیت است و تاثیر قابل توجهی در پیگیری این مطالبه عمومی خواهد داشت.»

واکنش متفاوت رسانه‌های بین‌المللی به حضور مردم عراق در تظاهرات ضدآمریکایی

مواجهه رسانه‌های سعودی-اسرائیلی در مقابل رسانه‌های مقاومت

رسانه‌های بین‌المللی روز گذشته واکنش‌های متفاوتی به جمعیت قابل توجه عراقی‌ها در تظاهرات ضدآمریکایی بغداد داشتند. در یک دسته‌بندی ساده می‌توان این مواجهه رسانه‌ای را به سه بخش تقسیم کرد. اول رسانه‌های نزدیک به جریان مقاومت در منطقه که تلاش کردند این حضور را واقعی نشان دادند و گزارش‌های خود را با جزئیات منتشرکرده و نشان دهند جمعیت واقعا زیادی در این تظاهرات ضدآمریکایی شرکت کرده است. آنها حتی در جریان گزارش‌های خود از شعارها، بیانیه‌ها و پلاکاردها هم نگذشتند و به‌صورت لحظه‌به‌لحظه چه در فضای مجازی و چه از طریق امواج تلویزیونی به گزارش این اتفاق بزرگ پرداختند. المیادین، المنار، العالم، السومریه‌نیوز، هیسپان و پرس‌تی‌وی، الفرات و این دست رسانه‌ها در گروه اول جای می‌گیرند. گروه دوم رسانه‌های عمدتا غربی بودند که نه می‌توانستند این تظاهرات را به‌صورت گسترده پوشش دهند و نه رسالت خبری و حرکت در مسیر حفظ مخاطبان خود اجازه می‌داد که به کلی آن را سانسور کنند. آنها در مسیر پوشش رسانه‌ای خود با دو رویکرد، تظاهرات روز گذشته را پوشش دادند. اول اینکه تلاش کردند عکس‌های نه‌چندان پرجمعیت این مراسم را منتشر کنند و البته در انتشار همان‌ها هم به چند تصویر معدود و پرتکرار بسنده کردند و در وهله دوم این رسانه‌ها در پی این بودند که این تظاهرات را صرفا به حضور هواداران مقتدی صدر محدود کنند و بگویند این جمعیت صرفا حامیان و هواداران وی بودند، نه ترکیبی از کلیت گروه‌های سیاسی و دیگر مردم عراق. رویترز، بی‌بی‌سی، AFP، آسوشیتدپرس، الجزیره و... ازجمله این رسانه‌ها بودند. گروه سوم اما عمدتا رسانه‌های نزدیک به سعودی و رژیم صهیونیستی بودند که با تمام توان از انتشار عکس‌ها، اخبار و تحولات روز جمعه عراق اجتناب کردند و به پوشش اخبار دیگر منطقه پرداختند. آنها حتی در برخی موارد در عین حالی که جمعیت گسترده مخالفان آمریکا در میادین و خیابان‌های عراق حضور داشتند، به انتشار خبر و تحلیل از تظاهرات پیشین معیشتی و ضدفساد پرداختند و بدون توجه به تصویر شکل‌گرفته در افکارعمومی منطقه، ترجیح دادند برچسب سانسورچی را بر خود ببینند تا اینکه به پوشش حضور گسترده مردم عراق بپردازند. العربیه، ایران اینترنشنال و رسانه‌های رژیم صهیونیستی رسانه‌هایی بودند که در این دسته قرار می‌گرفتند.

	واکنش رسانه‌های بین‌المللی به تظاهرات میلیونی دیروز مردم در عراق
رویترز	هزاران عراقی در دو نقطه شهر بغداد، پایتخت عراق به درخواست رهبران سیاسی عراقی به خیابان‌ها آمدند و علیه حضور نظامیان آمریکایی در خاک این کشور شعار سر دادند. برخی تظاهرات‌کنندگان لباس کفن نمادین که نشانه جانفشانی برای کشورشان است، پوشیده بودند و شعارهایی مثل «نه به آمریکا، نه به اسرائیل و نه به استعمار سر دادند. مردان و زنان عراقی در تظاهرات خود پرچم‌های سفید و سیاه و قرمز و پلاکاردهایی با شعارهای ضدآمریکایی حمل می‌کردند و شعارهای علیه آمریکا که اتلاف موسوم به ضدداعش را رهبری می‌کند. سر دادند.
بی‌بی‌سی	جمعیت عظیمی از مردم عراق به خیابان آمدند تا از آمریکا درخواست کنند خاک عراق را ترک کند. ترور ژنرال قاسم سلیمانی فرمانده ایرانی و ابومهدی المهندس، ریشه شکل‌گیری این اختلاف میان مردم عراق و آمریکاست.
الجزیره	این شبکه با پوشش زنده تظاهرات ضمن توصیف گستردگی حضور عراقی‌ها اذعان کرد در این مراسم عراقی‌ها پرچم آمریکا را به آتش کشیدند.
المنار	عراقی‌ها از مناطق و طوایف مختلف برای مشارکت در تظاهرات میلیونی اخراج نیروهای آمریکایی رهسپار بغداد شده‌اند. این تظاهرات تحت تدابیر بشدید امنیتی برگزار می‌شود و برخی خیابان‌های شهر بغداد همزمان با برگزاری تظاهرات میلیونی برای تامین امنیت تظاهرات‌کنندگان بسته شده است.
خبرگزاری فرانسه	این مجموعه وقایع پس از ترور سردار سلیمانی و ابومهدی المهندس از سوی آمریکا آغاز شد. راهپیمایی دیروز، در جنبش جداگانه و چندماه‌های که پایتخت عراق و جمعیت شیعیان آن را از ماه اکتبر درگیر کرده و خواستار ایجاد تغییرات اساسی در دولت، برگزاری انتخابات زودهنگام و مسئولیت‌پذیری بیشتر شده، لرزه افکنند. مردان، زنان و کودکان در این راهپیمایی شعار می‌دادند: «شاهنگار، اشغالگر بر بیرون» و «آری به حاکمیت مستقل».
المیادین	پیام این تظاهرات میلیونی ضدآمریکایی مردم عراق این است که گروه‌های مقاومت از پایگاه مردمی برخوردار بوده و فراکسیون‌های پارلمانی به تلاش برای اجرای تصمیم اخراج آمریکایی‌ها ادامه خواهند داد.
روزنامه «عرب‌ویکلی»لندن	هنگام اعلام برگزاری این تظاهرات از سوی مقتدی صدر این نگرانی وجود داشت که تظاهرات‌کنندگان به منطقه سبز بغداد که محل استقرار سفارت آمریکا در عراق است، حمله کنند.
العهد	شیوخ عشایر، علما و سالخوردگان نیز در تظاهرات میلیونی محکومیت حضور اشغالگران آمریکایی شرکت کرده‌اند. براساس گزارش این شبکه، عراق، تعهزنعم للسیاده (حاکمیت آری)، تعهزنعم للعراق (عراق آری) و کلاکلا لمحتل (اشغالگر، هرگز) ازجمله شعارهای شهروندان عراقی در راهپیمایی میلیونی دیروز است.
روزنامه «دیلی‌صباح»ترکیه	این رسانه و برخی رسانه‌های دیگر ترکیه با انتشار تصاویری از این مراسم از حضور هزاران عراقی در خیابان‌های بغداد در ضدیت با آمریکا گزارش دادند.
خبرگزاری آسوشیتدپرس	این رسانه تلاش کرده حضور میلیونی مردم در این تظاهرات را کوچک‌نمایی کند و نوشت «صدها نفر» در تظاهراتی که خواستار خروج نیروهای آمریکایی از عراق است، تجمع کرده‌اند. این رسانه تاکید کرد: «صدها نفر از طرفداران یک روحانی شیعه روز جمعه برای حضور در یک راهپیمایی در مرکز بغداد تجمع کردند. حاضران در این راهپیمایی در بحبوحه شدت‌گرفتن تنش‌ها بعد از ترور یک فرمانده بلندپایه ایرانی در پایتخت عراق در یک حمله پهپادی آمریکا خواستار آن هستند که نیروهای آمریکایی عراق را ترک کنند.»
روزنامه نیویورک‌تایمز	مردم عراق به خیابان‌ها آمدند تا علیه حضور نظامی آمریکا در این کشور تظاهرات کنند.
السومریه‌نیوز	میلیون‌ها عراقی علیه حضور نیروهای آمریکایی در این کشور تظاهرات کردند.
شبکه من‌وتو	تعداد زیادی از حامیان مقتدی صدر در اعتراض به حضور آمریکا در عراق به میدان تحریر و محمدالقاسم بغداد آمدند.
خبرنگار واشنگتن‌پست	جمعیت زیادی در اعتراض به حضور نیروهای آمریکایی در عراق در منطقه الجادریه جمع شده‌اند و شعار اشغالگران بیرون بروید. سر می‌دهند.
ایران‌اینترنشنال	هواداران مقتدی صدر، روحانی شیعه پرنفوذ عراق با تجمع در بغداد خواستار خروج نیروهای آمریکایی از این کشور شدند.

ادامه در صفحه ۷

ادامه از صفحه ۲

حسن دانایی‌فر، سفیر اسبق ایران در عراق:

تظاهرات مردم عراق رفراندوم حضور آمریکا بود

حسن دانایی‌فر، سفیر اسبق ایران در عراق گفت که اگر آمریکایی‌ها به رفراندوم روزجمعه مردم عراق بی‌توجهی کنند و از این کشور خارج نشوند، خسارات و ضررهای سنگینی را متحمل خواهند شد. او معتقد است برای مردم عراق سیادت و استقلال کشور مهم‌تر از هر چیزی است و بر همین اساس آنها به تهدید تحریمی آمریکا بی‌توجهی کردند و به خیابان آمدند. متن این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

|||

روز جمعه بیش از یک میلیون عراقی در اعتراض به اشغالگری آمریکا به خیابان شدند. شما این تظاهرات را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ادامه مردم عراق برای بیرون راندن آمریکایی‌ها یک‌بار در پارلمان تجلی پیدا کرد و نمایندگان مردم، رای به اخراج آمریکایی‌ها دادند. بعضی‌ها با وجود اینکه جای هیچ‌گونه تشکیک حقوقی و اخلاقی در مصوبه پارلمان وجود نداشت، در آن تشکیک کردند. امروز مردم عراق خودشان عملا رفراندوم برگزار کردند و به‌عنوان یک مطالبه حداکثری، فریاد استقلال عراق و خروج آمریکایی‌ها از کشورشان را سر دادند. من فکر می‌کنم که این پیام و صدا قطعا به آنهایی که باید برسد، رسیده است. امیدوارم شرایطی در عراق به وجود نیاید که برای عراقی‌ها و آمریکایی‌ها مشکل به وجود بیاید. آمریکایی‌ها و هر خارجی در عراق، باید پیام تظاهرات روز جمعه را بگیرند و از عراق بروند. عراق متعلق به عراقی‌هاست و خود آنها باید آن را اداره کنند.

ترکیب جمعیتی را که در تظاهرات حاضر بود، چطور می‌بینید؟ تلاش رسانه‌های غربی این بود که بگویند اینها شیعه یا طرفداران نزدیک به ایران هستند.

اگر این حرف‌ها را بزنند، معلوم است خیلی غافلند. جمعیت به این عظمت که وارد خیابان‌های عراق شد، از کل مردم عراق بود. من فکر می‌کنم همه مردم عراق در این راهپیمایی حضور داشتند. پذیرش اینکه این جمعیت میلیونی به یک کشور مربوط است، به ضرر آنهاست. یعنی یک کشور اینقدر قدرت دارد که بیش از یک میلیون انسان را توانسته به خیابان‌های بغداد بکشد. حضور میلیونی با حضورهای چندهزار نفری خیلی معنای مختلفی دارد.

شما سال‌ها سفیر ایران در عراق بوده‌اید. تا به حال حضور چنین جمعیتی در عراق مسبوق به سابقه بوده است؟

یادم نمی‌آید. فقط در اربعین از این جمعیت بیشتر دیده‌ام. بحث اربعین جداست، چراکه یک مراسم عبادی است و مردم از همه شهرهای عراق می‌آیند، ولی در این تظاهرات عمدتا مردم بغداد بوده‌اند.

واکنش احتمالی مقامات آمریکایی به این حضور چگونه است. شما تحولات آینده را چگونه می‌بینید؟ آمریکایی‌ها چه خواهند کرد؟

آمریکایی‌ها باید مصوبه پارلمان عراق و رفراندوم روز جمعه مردم عراق را اجرا کنند و الا ضرر خواهند کرد.

سناریوی خاصی برای آنها قابل تحلیل است؟

آمریکایی‌ها به دنبال تبریک‌ها و ایجاد مشکلات برای عراق می‌روند ولی مردم عراق این توانایی را دارند که از عهده مشکلات احتمالی برآیند. مردم عراق شجاع و باتجربه‌اند و این حرکات آمریکایی‌ها را زیر نظر دارند. به نظر می‌رسد زمان آن رسیده که آمریکایی‌ها حرف ملت‌های منطقه را گوش بدهند و از منطقه خارج شوند.

چقدر تلاش برای پیاده‌سازی سناریوی تجزیه عراق واقعی است؟

ممکن است تبریک‌هایی به کار بگیرند ولی من اعتقاد دارم خواست عمومی داخل عراق وحدت اراضی است و روی این موضوع شیعیان و اهل سنت به‌طور جدی تاکید دارند.

یعنی بستر سناریوی تجزیه وجود ندارد؟

خیلی بعید می‌دانم. ممکن است تلاش‌هایی صورت بگیرد و ممکن است تبریک‌هایی را به‌خصوص در حوزه رسانه به کار بگیرند اما خواست عمومی مردم عراق تجزیه کشورشان نیست.

آمریکا پیش از این تهدید کرده بود که اگر اخراج از عراق جدی باشد، دست به تحریم بغداد می‌زند. با وجود این مردم از خواسته خود کوتاه نیامدند. این را چطور ارزیابی می‌کنید؟

آمریکایی‌ها دو تهدید مجزا کردند. گفتند اگر فشار بیاورید که برویم، داعش مجددا برمی‌گردد، یعنی داعش را مجددا رها می‌کنیم. اینکه ترامپ قبلا به کلینتون گفته بود شما داعش را درست کرده‌اید، اینجا خود را نشان می‌دهد. علاوه‌بر این گفتند عراق را تحریم می‌کنیم، ولی واقعیت این است که برای مردم عراق، سیادت کشورشان بالاتر است. بر اساس شناختی که به واسطه سال‌ها حضور در عراق دارم، می‌گویم که مردم عراق سیادت و استقلال کشورشان برایشان مهم‌تر از هر موضوع دیگری است. امیدوارم آمریکایی‌ها کار را به آنجا نکشند که مردم عراق به شیوه‌های دیگر متوسل شوند.

۲ انقلاب علیه اشغالگران

«دوره العشرین الثانیه» یا «دومین انقلاب دهه بیست» لقبی است که مردم و گروه‌های مقاومت به تظاهرات روز گذشته داده‌اند. این اسم اشاره‌ای به انقلاب مردم عراق در سال ۱۹۲۰ علیه اشغالگران انگلیسی دارد که «دوره العشرین» نام دارد و معنایش «انقلاب دهه بیست» است. وجوه ظاهری انقلاب ۱۹۲۰ و ۲۰۲۰، آغازشان در دومین دهه قرنی است که در آن رخ داده‌اند. البته ارتباط دهی میان این دو اتفاق از سوی مردم عراق تنها به دلیل شباهت در سال رخ دادن آنها نیست. هر دو این انقلاب‌ها به تعبیر مردم عراق، علیه اشغالگری یک قدرت غربی و غیرمسلمان شکل گرفته‌اند و از سوی دیگر شیعیان در آن علی‌رغم وجود دیگر فرق و گروه‌های قومی در انقلاب، نقش رهبری را برعهده داشته و دارند. برای فهم بهتر «دومین انقلاب دهه بیست» شاید بهتر باشد به بررسی «انقلاب دهه ۲۰» پرداخته شود.

انقلاب دهه ۲۰

پس از آغاز جنگ جهانی اول در سال ۱۹۱۴ نیروهای انگلیسی سعی کردند سرزمین‌های عربی امپراتوری عثمانی را از آن جدا کنند. عراق در مهم‌ترین سرزمین‌های عربی تحت حکومت سلاطین عثمانی بود که با قلمرو اصلی این امپراتوری یعنی ترکیه امروزی هم‌مرز بود. نیروهای انگلیسی برای تحت فشار قرار دادن ارتش عثمانی در نخستین سال جنگ، وارد شهر بصره در جنوب عراق شدند و در سال ۱۹۱۷ هم بغداد را به تصرف خود درآوردند. هجوم نیروهای غیرمسلمان باعث شد شیعیان عراق علی‌رغم آنکه تحت فشار سلاطین ترک عثمانی بودند، به فکر همکاری با ارتش این امپراتوری علیه قوای انگلیسی بیفتند. این نقطه شروع حرکات مقاومتی مردم عراق علیه اشغالگران بود. در ابتدا این مقاومت‌ها به دلیل برخی وعده‌های قدرت‌های غربی و نارضایتی عمومی از حکومت عثمانی چندان راهگشا نبودند و درنهایت حکومت عثمانی عراق را از دست داد و در سرزمین اصلی خود نیز توسط ملی‌گرایان ترک به‌طور کامل از بین رفت تا از ویرانه‌هایش ترکیه متولد شود. وعده قدرت‌های غربی به اعراب شامل کمک به رهایی آنها از دست حکومت ترک‌های عثمانی و همراهی با آنها برای تشکیل حکومت واحد عربی یا در مدلی دیگر حکومت‌های عربی مستقل بود. این وعده‌ها اما پس از اشغال سرزمین‌های عربی به اجرا درنیامدند، بلکه انگلیس سعی کرد عراق را به‌طور مستقیم مانند مستعمرات خود در هند اداره کند. در تقسیمات اداری بزرگ‌تر، افسران و سیاستمداران انگلیسی و در تقسیمات اداری و نظامی کوچک‌تر افراد رده پایین انگلیسی مامور کنترل مستقیم بر عراق شدند؛ مساله‌ای که برای مردم و عشایر عراق قابل قبول نبود و آن را ناشی از غرور و برتری‌طلبی انگلیسی‌ها می‌دانستند. لندن برای بسط نفوذ خود در عراق نیروهای هندی را وارد تشکیلات نظامی عراق کرد و سعی داشت با استخدام هندی‌ها طبقه‌ای جدید در این منطقه جدای از مردم بومی آن ایجاد کند.